

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ Ing. A. K.**, bývajúceho v T., **2/ PhDr. D. K.**, bývajúcej v T., proti žalovaným **1/ B. R.**, bývajúcemu v T., **2/ R. R.**, bývajúcemu v T., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 5 C 485/1999, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 25. augusta 2009 sp. zn. 5 Co 143/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaných **o d m i e t a .**

Žalobcom náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trenčín rozsudkom z 2. marca 2009 č.k. 5 C 485/1999-325 určil, že žalobcovia 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi, každý v podiele jednej polovice garáže súp. č. X. na pozemku parc. č. X., na V., sídlisko J., zapísanej na LV č. X. a rozhodol o trovách konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že účastníci uzavreli ústnu zmluvu o dielo podľa Občianskeho zákonníka, predmetom ktorej bolo zhotovenie stavby (garáže). Keďže v prípade zmluvy o dielo uzavretej podľa tohto právneho predpisu platí, že stavba je od začiatku vo vlastníctve toho, kto si ju objednal a k platnému prevodu nehnuteľnosti na žalovaného 2/, resp. k platnému odstúpeniu od zmluvy nedošlo, dospel k záveru, že stavba je vo vlastníctve (podielovom spoluvlastníctve) žalobcov. Žalobe preto v celom rozsahu vyhovel. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 25. augusta 2009 sp. zn. 5 Co 143/2009 na odvolanie žalovaných rozsudok okresného súdu potvrdil a žalobcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že okresný súd ustálil

z výsledkov vykonaného dokazovania správny skutkový záver, na ktorý aplikoval aj správny právny predpis (ust. § 631 a § 632 Občianskeho zákonníka). Nie je preto daný odvolací dôvod uvedený v § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p. Žalovaní neopodstatnene namietali aj odvolací dôvod uvedený v § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p., t.j. že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Okresný súd totiž vzhľadom na nepochybnú skutočnosť, že k 10. októbru 1994 bola stavba garáží začatá, správne nepovažoval za potrebné dôkaz znalcom nariadiť, čo aj náležite v rozsudku odôvodnil. Rozsudok súdu prvého stupňa považoval preto za vecne správny. Úspešným žalobcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo si ju neuplatnili.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali včas dovolanie žalovaní. K prípustnosti dovolania uviedli, že súdy im opakovane odňali možnosť konať pred súdom tým, že nevykonali dôkazy nimi navrhnuté (nevypočuli nimi navrhnutých svedkov, a najmä nenariadili vo veci znalecké dokazovanie), ktoré jediné by objektívne preukázali pravdivosť a následne zákonnosť rozhodnutia a že v rozpore s ustanovením § 132 O.s.p. zhodnotili dôkazy tak, že nevzali do úvahy dôkazy súvisiace so stavbou podľa ich dôležitosti, neprihliadli na všetko, čo bolo dôkazmi podložené, účastníkmi prednesené, a napriek ich originalite vzali za dôkazný prostriedok jedine výpovede svedkov, bez ich vzájomnej súvislosti s vecou. Namietali, že súdy sa nevyporiadali s otázkou, či bola stavba rozostavaná napriek tomu, že to má zásadný význam pre posúdenie vzniku vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti. V dôsledku uvedeného súdy nižšieho stupňa neúplne zistili skutkový stav a na základe vykonaných dôkazov dospeli k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Okrem toho vytýkali odvolaciemu súdu, že sa v dôvodoch rozsudku nevyporiadal s ich návrhom na vyslovenie možnosti podania dovolania, hoci ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Navyše, žalovaný 2/ uviedol, že v konaní vystupoval ako účastník, hoci nemal spôsobilosť byť účastníkom, lebo zo zmluvy o dielo môže byť povinný a pasívne legitimovaný jedine žalovaný 1/. Žiadali preto, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho a tiež okresného súdu, konanie vo veci zastavil a priznal im trovy konania.

Žalobcovia svoje právo podať vyjadrenie k dovolaniu nevyužili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1, druhá veta O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci žalovaní napadli dovolaním rozsudok odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (§ 219 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 ods. 2 a ods. 3 O.s.p.

Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Preto dovolanie podľa § 238 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejedná sa ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Dovolanie nie je preto prípustné ani podľa § 238 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom do 28. februára 2010.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným).

Vady uvedené v tomto zákonnom ustanovení dovolací súd nezistil.

Pokiaľ dovolatelia namietali odňatie možnosti konať pred súdom, ktoré malo spočívať v nevykonaní nimi navrhnutých dôkazov, treba uviesť, že nevykonanie všetkých účastníkom navrhnutých dôkazov nie je odňatím možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná.

Za odňatie možnosti konať pred súdom nie je možné považovať ani to, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, v tomto prípade výsluchy účastníkov konania a svedkov. Ak by súd hodnotil dôkazy v rozpore s ustanovením § 132 O.s.p., mohlo by ísť len o tzv. inú vadu konania, ktorú treba považovať za dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Tento dovolací dôvod však sám o sebe prípustnosť dovolania nezakladá.

V tejto súvislosti treba poznamenať, že súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia podrobne vysvetlil, prečo nepovažoval za potrebné vykonať najmä žalovanými navrhnuté znalecké dokazovanie. K správnosti tohto postupu okresného súdu sa na námietky dovolateľov uvedené v odvolaní vyjadril v rozsudku aj odvolací súd.

K námietke žalovaného 2/ spočívajúcej v tom, že žalovaný 2/ nemá v spore pasívnu legitímáciu, treba uviesť, že z hľadiska možnej prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. b/ O.s.p. nie je rozhodujúci vzťah vyplývajúci z hmotného práva, ale otázka spôsobilosti byť účastníkom konania. Nedostatok vecnej legitímácie podľa tohto ustanovenia nie je dôvodom prípustnosti dovolania; môže mať za následok len nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a nie prípustnosť dovolania (porovnaj R 34/1993). Podľa dovolacieho súdu v danej veci bol žalovaný 2/ ako fyzická osoba správne, v súlade s ustanovením § 79 ods. 1 veta druhá O.s.p., označený menom, priezviskom a bydliskom. Takto označená fyzická osoba mala nepochybne spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 19 O.s.p.). Uvedená námietka žalovaného 2/ preto nezakladá existenciu vady podľa § 237 písm. b/ O.s.p.

Pokiaľ dovolatelia vytýkali odvolaciemu súdu, že sa v dôvodoch rozsudku nevyporiadal s ich návrhom na vyslovenie možnosti podania dovolania, treba uviesť, že možnosť odvolacieho súdu vysloviť prípustnosť dovolania nie je závislá na návrhu účastníka

konania. Je len vecou odvolacieho súdu, či prípustnosť dovolania proti svojmu rozsudku vysloví alebo nie. Ak však účastník takýto návrh podá, odvolací súd nie je povinný ho akceptovať a nie je ani povinný sa týmto návrhom osobitným spôsobom v dôvodoch rozhodnutia vypoariadavať (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

So zreteľom na vyššie uvedené dôvody možno uzavrieť, že dovolanie žalovaných smerovalo proti rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému podľa § 238 O.s.p. prípustné nie je; keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky ich dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Žalobcovia mali v dovolacom konaní úspech, preto im patrí právo na náhradu trov konania proti žalovaným, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobcom v dovolacom konaní však žiadne trovy nevznikli, preto im neboli priznané.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. decembra 2010

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková